

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 14. januarja.

Naše Laibacherice „officiosus“ ima v zadnji čas izredno pridno pero. Kmalu ne bode dneva, da ne bi polemizoval zdej s tem, zdej z onim časnikom. Tudi mi smo čestokrat deležni te časti, a do sedaj ni se nam zdelo niti potrebno niti umestno, odgovarjati na razna razpeljavanja in ugovarjanja, ker so bila večinoma pisana v to svrhu: ut aliquid dixisse videatur.

Drugače pa je z officiosusa uvodnim člankom v zadnji, sobotnej številki našega uradnega lista.

Poročali smo nedavno, da je mestni zbor Ljubljanski v svoje zadnje seji ukrenil, zahtevati od c. kr. deželne vlade, naj slovenske uloge tudi slovenski rešuje. Povod temu ukrepu bil je nemšk odlok na mestnega zbora slovensko ulogo.

Ker smo omenjeni ukrep tiskali z debelimi, ali kakor piše officiosus, z lapidarnimi črkami, pomnožili smo njegovo itak že precejšnjo nervoznost tako silno, da nam je vendar jedenkrat razkril tajnost, kdaj se nam je nadejati ravnopravnosti v uradih.

„Officiosus“ namreč pravi, da je sedanja vlada avstrijska s sodelovanjem kranjske deželne vlade šole v Kranjski tako uredila, da bode mladina, ki je poklicana kdaj delovati v javnem življenji, te šole končala s polnim znanjem nemškega in slovenskega jezika, da se bode tedaj o svojem času lahko posluževala teh jezikov v vsakršnem uradu. Sedanje uradništvo pa nema toliko znanja slovensčine, da bi se je posluževalo pravilno in s sigurnostjo.

Po tej izjavi officiosus se da natanko preračunati, kdaj bode naš jezik v uradih ravnopraven. Nič prej, nego bode sedanja še učeča se mladina dovršila razna učilišča in studije in zavzele vsa uradniška mesta, da bodo od najzadnjega do najvišjega uradnika vsi slovensčine popolnem zmožni. Tedaj začne se ravnopravnost! To bode, ako ničesar vmes ne pride, v kacin 40—50 letih. Kdor bode takrat še živ, preveril se bode lahko na svoje oči.

Sedanji uradniki pa lahko svobodno še dalje pisarijo po svojih nemških „schimmel-nih“, ker slovenski ne znajo in se jim po navedeni izjavi tudi tega jezika učiti ni treba. Saj je le narod zaradi uradnikov, ne pa obratno.

Priznati moramo, da take izjave nismo pričakovali, najmanj pa pod grofa Taaffe-ja vlado, ki je vendar zdaj pa zdaj tudi ravnopravnost imela v ustih, a nam sedaj po našem „officiosusu“ mesto ravnopravnosti ponuja dvomljivo nakaznico na negotovo, oddaljeno bodočnost ter je glede naših teženj in zahtevanj na istem stališču, kakor „Laibacher Wochenblatt“ & Co., kajti preverjeni smo, da bi tako izjavo podpisal makari g. Dežman sam in bi ga pri tem početji vest nikakor hudo ne pekla.

Kako se pa s to izjavo strinja vsakdanja praksa? Čemu morajo prosilci za izpraznene službe dokazovati svojo zmožnost slovenskega jezika v govoru in pisavi? Čemu so razne jezikovne naredbe, čemu §. 19. drž. osnovnih zakonov, mari je to le vse samo — pesek v oči?

Ugovor, da uradniki slovenski ne znajo, da je tedaj slovensko uradovanje nemožno, je star, že več nego obrabljen „circulus vitiosus“, v katerem se sučemo že dolgo vrsto let, officiosusu gre dvomljiva slava, da ga je po vzgledu naših nemškutarjev še jedenkrat pogrel, zaradi česar mu nihče izvirnosti očitati ne bode, pač pa lahkomišelnost, kajti lahkomišelnost je, pisati kaj jednacega mej svet, in to v uradnem dnevniku.

Saj bi baš „officiosus“ moral znati, da je znanje slovensčine za uradnike na Slovenskem pogoj. S tem, da trdi, da tega jezika neso zmožni, odreka jim kar na ravnost postavno sposobnost za službo. In ko bi tudi bili nezmožni, se li mari zaradi tega ne smejo učiti. Nihče ni učen z nebes padel, z nekoliko dobre volje možno je vse, in dobro se spominjamo, da se je v letih 1867 — 1870 več slovenski uradovalo, nego dan danes, ker je takrat tudi v višjih krogih bilo več dobre volje in odločnosti, nego jo je sedaj, ko pišemo „spravljivosti“ prvo leto.

Z omenjeno izjavo storil je „officiosus“ sedanje vladi slabo uslugo, kajti možno je le dvoje: Da je vlada res tacega mnenja, kakor piše „officiosus“. V tem slučaju morajo naši poslanci postaviti se odločno po robu in čuvati naše interese. V nasprotnem slučaju pa, če je „officiosusa“ izjava le prazna, nepodprta fraza, je po nepotrebnem razburjal javno mnenje in pisal nekaj k čemer ni bil pooblaščen. Oba slučaja jednako kočljiva!

Čemu pa je pri tej priliki officiosus posegnil po Ljubljanskega magistrata uradnikih, čemu je vmes vpel Miklošiča, nam nikakor ni umevno. Ljubljanski magistrat, kakor naše uredovanje ga prav malo briga, ker jedno, kakor drugo ne spada v njegovo področje in ker mi še nikdar nismo ugibali, kaj bi rekel Jakob Grimm, prečitavši našega officiosusa izjave in polemike. Čemu skakati na stranske pote in pri vsakej priliki govoriti „de omnibus rebus et quibusdam aliis“, saj je že s prvim delom famozne izjave preveč povedanega, toliko, da če nas še tolikrat naš uradni list opominja na potrpežljivost češ: — potrpežljivih je bodočnost — se njegovemu opominu vendar ne bomo pokorili, kajti potrpežljivost v tem slučaju bil bi naroden greh. Mi ne bomo čakali ravnopravnosti čez 40—50 let, mi jo hočemo sedaj, mi jo zahtevamo čim prej tem bolj po jasnih določbah zakonov in po našem naravnem pravu. Saj menda tudi „officiosus“ ne živi v bodočnosti, temveč se raduje le sedanjosti.

O debati v ogerskej gosposkej zbornici.

V soboto je večina gosposke zbornice v Budimpešti zopet zavrgla predlogo mešanih zakonov mej židovi in kristijani. Večina ni bila ravno velika, pa vendar bila je večina. Tej odločitvi se je velika važnost pripisovala v Ogerskej pa tudi drugod, gotovo veliko večja, nego je jedna dvajsetorica mešanih zakonov zaslužila, katera se jih bode morda sklenila, mnogo več jih tako ne bo, ker niti židje niti kristijani ravno ne hrepené po njih. Zato se vsakemu uriva misel, da je tu šlo za vse kaj drugega. In res je to. Šlo je zato, da bi se liberalizem podkopal na Ogerskem, da bi se spodkopala Tiszina vlada, ali se bode to posrečilo, pokazala bode bodočnost.

Za nas Avstrijce pa ima to glasovanje še nek drug pomen, ki je za nas mnogo važnejši nego predloga sama, to je, da se je glasovanja udeležilo več avstrijskih kavalirjev. Ko smo prvič slišali to vest, da se več avstrijskih kavalirjev poganja zato, da bi bili poklicani v ogersko gosposko zbornico, se je nam tako neverjetno zdelo, da smo jo naravnost zanikali, pa tudi drugi listi tega neso mogli verjeti, še le, ko je iz Pešte prišlo poročilo, da je verificacijski odsek že odobril več teh zahtev, smo ver-

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Občudujemo koristno iznajdbo dalekopisa, ki radovednosti človeški tako naglo ustreza. Kar se je zgodilo v raznih glavnih mestih in tržiščih obširne Evrope, zvedo že čez par ur — ne ravno mi v Ljubljani, ampak naši rojaki v Trstu; še dalje čez par ur že te najnovejše novice raznašajo časopisi mej ljudstvo. Pri naših slovenskih, še kaj skromnih časopisnih razmerah se to ne more goditi, ker si doslej še ne moremo nakladati velikih stroškov. Zato pa našemu časopisu — „Slovencu“ ali „Slovenskemu Narodu“ — posebno ustreza, kdor mu brzojavlja važne dogodke. Vsak razumnik precej vidi, da so telegrami le dnevnikom potrebni in primerni. List, ki bi izhajal v tednu le po jedenkrat, dvakrat ali trikrat, ne bode kmalu prinašal telegramov, ker so zanj skoro brez vsega pomena, brez koristi, če jih ne dobi ravno zadnji trenutek pred tiskom.

Razumnik čita telegrame z veliko previdnostjo in nezaupnostjo, nekaj zato, ker pozna prej omenjeno zavisnost dalekopisnih kovačnic, a že telegram sam mora mu vzbujati previdnost. Ker je brzojavljenje še zmirom tako drago, brzojavijo se povsodi najkrajše vesti. Čitatelj, sprejemnik telegrama mora vse dostaviti in dopolniti, kar je počiljavec opustil ali izpustil. Ne glede na dvomnost in nerazumnost posamičnih telegramov, dobivajo časopisi po gostem nepričakovane telegrame, ki se nikakor ne skladajo s prejšnjimi, znanimi dogodki; nikdo jih ne razume, vse se jim čudi, ker došli so kot strela iz jasnega neba. Obširno poročilo pa takemu telegramu sledi časih mnogo dni pozneje.

Časopisni čitatelj izvedel je po telegramu dogodek, ter se poslej malo briga za njegove posamičnosti; navadno poslej dosta ne misli na to, kako se je dogodek jel vršiti, kako se je vršil. Po telegramu naznanjeni dovršeni dogodek — fait accompli — se tako močno vtisne njegovemu duhu, da stvari nikakor dosta ne premišljuje in da je, kar se po gostem godi, celo napačno presojuje. Nekaj zaradi tega je prej omenjeni kitajski list v Šang-hai

bil oni dan obsodil iznajdbo električnega telegrama. Kolikokrat sleparija in zvijača premagati za nekaj časa najpoštenejše namere ter se šopiriti z hipnim uspehom, z nenadno zmago nad odkritosrčnim in pravičnim delovanjem. To sleparijo in zvijačo, nji nenadno zmago pospešuje dalekopisna poslanica, ker molči o namerah in izvrševanju dogodka, ter s svojim kratkim poročilom podpira sleparskega zmagatelja. Svet je že tak, da po dogodku sklepa, da se je dotično vprašanje prav po poštenem potu pravilno, pametno in končno rešilo. Sleparija in laž se rinete v javno mnenje, pravica in resnica pa se umikate in trpite. Po prvem utisu presojujemo vsako stvar, in to moč prvega utisa ima zmeraj za se dalekopisna poslanica. Ta prvi utis se le redkoma poravnjuje in izbrisuje po pozneje sledečih obširnih obravnavah in razpravah. Javna sodba se je izrekla po došli brzojavni poslanici, javno mnenje se je po njej ustanovilo, na neko stran obrnilo ter pot pokazalo vsemu nadaljnemu razmišljanju. Čitatelje spominjam le na dotične telegrame o dohodu španjskega kralja v Pariz, ali da navedem izgled iz ravno minolih dni, na telegrame v raznih časopisih

jeli. Pa mislili smo še vedno, da se bodo ti go-spodje premislili, predno store odločni korak. Po naših mislih je to faktično toliko opravičeno, kakor da bi kak Avstrijec šel glasovat v Rim ali Berlin v višjo zbornico, kar se ve da ni mogoče, če tudi se temu umešanju avstrijskih kavalirjev formalno ni dalo ničesar ugovarjati.

V soboto so pa res glasovali avstrijski kavalirji proti predlogi v zbornici, koliko jih je bilo, o tem so poročila različna, nekateri listi pravijo, da 11, drugi 7, nek dunajski list jih pa po imenih našteje 17. Katero število je pravo, še ne vemo, a to za nas ni toliko važno, kakor faktum sam. Dva avstrijska kavalirja Ervin Schönborn in Štefan Starkenberg sta pa glasovala za predlogo, kar je toliko pomenljivo, da neso le konservativci, ampak tudi liberalci šli v Budimpešto, tedaj se utikali v zadeve druge polovice. Ta faktum pa zamore imeti za Avstrijo slabe nasledke. Kajti z isto pravico smejo se Ogrji mešati v naše zadeve, kakor mi v njihove. Res, da se sicer ni treba bati, da bi prišli ogerski kavalirji v avstrijsko gosposko zbornico; da se to ne zgodi, je že po zakonih skrbjeno. Ali veljavni možje, kakeršni so Andrassy in Tisza, bodo že našli kak pot mešati se v naše zadeve. Gotovo je še nekaterim dobro znano, da se imamo Madjarjem zahvaliti mnogo, da je padlo ministerstvo Hohenwartovo. Komu bi utikanje Ogrov v naše državne zadeve škodovalo, ni težko uganiti, gotovo avtonomistom, ker so ravno njih kolegi največ proti Ogrom zagrešili.

Pa tudi ogerske kroge slabo osvetljuje ta rezultat. Vsakemu je znano, kako ponosni so bili ogerki magnati, pa tudi duhovšina na samostojnost ogerske države. A zdaj je pa ta ponos, to rodoljubje moralo že jako pasti, da ogerski magnati obeh strank moledujejo za pomoč v Avstriji, tedaj sami škodujejo samostojnosti in neodvisnosti Ogorske. To je pa gotovo slabo znamenje za Ogrje in ogersko državo.

Ali bode odstopil Tisza se še ne ve. Kakor bi posneli iz pisave P. L. ne bode, a bode še enkrat poskusil prodreti s svojim načrtom. Po ustavnih običajih drugih držav, zlasti Anglije, tudi gosposka zbornica nema te moči, da bi vrgla ministerstvo. A malo drugače je na Ogorskem. Ogorska vlada nema nikakega sredstva, da bi pridobila večino v gosposkej zbornici, kakor drugod, kjer se menuje kar nekaj novih članov. Ogorska vlada pa more samo imenovati nove velike župane, ki so pa že vsi razen jednega glasovali za vlado. Iz tega je razvidno, da je ta rezultat bil Tiszi jako nepovoljen. Tudi na reformo gosposke zbornice ni več misliti ker je ravno tako lahko preprečijo elementi, ki bi prišli iz Avstrije. Tak prihod bode tem lažji in obilnejši, ker zdaj je pot že uglajen in ne bode več onih pomislov kakor prvokrat. Tudi ni dvombe, da se bodo ogerski konservativni magnati zopet obrnili v Avstrijo. Oni, katerim je bilo toliko zato, da se zavrže predloga o mešanih zakonih, da so zdaj prosili avstrijske kavalirje pomoči, se tudi pri reformi gosposke zbornice ne bodo obotavljali, obrniti se zopet na nje, ker sicer bi utegnil kedaj še civilni zakon biti vzprejet, oni pa, ki nasprotujejo Tiszi ali liberalizmu sploh se bodo še manj pomišljevali. Na drugej strani pa Tiszi ne kaže odsto-

piti, ko ima večino poslaniške zbornice za seboj, in tudi v gosposkej zbornici bi mu ne manjkalo dosti, ali pa nič do večine, ko bi glasovali samo Ogrji. —

Brez dvojbe bode to glasovanje imelo to posledico, da bodo konservativci dobili več poguma, in bodo napeli vse sile, da podró sedanjo vlado tudi v spodnjej zbornici, se jim li to posreči, se še ne ve.

Pa tudi antisemitizem bode dobil nove hrane, in Tiszi se bode težko posrečilo ga zatreti, ako vse to prevdarimo, pridemo do sklepa, da bode vsakako to glasovanje imelo slabe posledice za Ogorsko.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. januarja

Čehi neso zadovoljni z najnovejšim imenovanjem nekaterih novih členov gosposke zbornice. Pol. pravi, da Čehi neso mnogo pričakovali od tega imenovanja, ker so že dovolj streznili, od kar so zapustili pasivno politiko; pa vendar jih je neprijetno dirnulo. Vidi se, da se grof Taaffe nalašč izogiblje narodnih Čehov. Ugovor, da je Randa član gosposke zbornice je ničev. Randa je naslednik Palackega, katerega je sam Schmerling poklical v zbornico. Z imenovanjem Rande se je le jedna znanstvena kapaciteta nadomestila z drugo. Čehi imajo dovolj dostojnih mož na polji znanosti in obrtnosti, ter mej duhovščino, kateri bi se bili lahko poklicali v gosposko zbornico. To imenovanje bo gotovo precej ohladilo simpatije je Čehov do sedanje vlade. Podobno pišejo tudi drugi listi. Poljaki tudi neso zadovoljni s tem imenovanjem.

Trgovinski minister je zaukazal, da se hitro izvrše volitve v praško kupčijsko zbornico po starem volilnem redu.

Policijsko ravnateljsko v Serajevem se je razpustilo, njega agende razdeljene so mej druge urade.

Vnanje države.

Nek dopisnik iz Belegagrada piše v N. A. Z., da se bode nova srbska skupščina sklicala samo v kratko zasedanje, ker je sedanja že rešila skoraj vsa dela. Ko bode dovolila budget in obravnala davkarsko reformo pa nekaj manj važnih stvari, pa se bode poslala domov. Kristić pa ne misli odstopiti, ko bi mu tudi nova skupščina odrekla budget; temveč zbornično zasedanje se bode potem takoj zaključilo, in izdal posebni kraljevi ukaz za pobiranje davkov po budgetu prejšnjega leta. Srbska vlada stoji nad strankami, zato ne bo odstopila na željo kake stranke, a le kadar jo odpusti kralj. — Novo ministerstvo misli tedaj nadaljevati nasilstva prejšnjega. Teško, da bi to peljalo do dobrega konca. Vidi se, da skušnja srbskih vladnih mož še ni izučila. V Belegradu bode v kratkem jako zanimljiva sodnijska obravnava. Bivši ministri Ivan Ristić, Radivoj Milojković in Alimpić Vasiljević tožijo naprednjaški list „Videlo“ zaradi žaljenja patrijotične časti, ker je ta list prinesel lažljivo vest, ki se je potem raztresla po vseh evropskih novinah, da jih je ruski poslanik Persijani ob zadnjem ustanku k sebi poklical ter jih pogovarjal, da naj ne podpisujejo ustanka, ker bi Rusiji zdaj bili vsaki nemiri jako nepovoljni. Ti trije bili so razžaljeni, ker jih list stavi v jedno vrsto z navadnimi rovarji. — Dne 10. t. m. umrl je v Odesi ruski general Fadejev, ki je bil znan panslavist, posebno njegova knjižura „Vostočni vopros“ napravila je mnogo hrupa na zapadu pisana je jako sovražno zoper Avstrijo. Njegovo geslo je bilo: Pot v Carigrad pelje čez Dunaj.

Ruski minister notranjih zadev misli predlagati ministerskemu komitetu, da naj se poostri obsedno stanje, in generalnim gubernatorjem da večjo

oblast, zlasti naj se pooblaste, da smejo vsakega, ki se jim sumljiv zdi, takoj poslati v prognanstvo. Zločinci proti državi naj se pa izroče vojaškim sodiščem. — V Moskvi zaprli so 37 vseučiliških dijakov, ki so bili baje v zvezi z napadom na Sudejkina, tako se namreč od tam poroča dunajskim listom. — Kr. Z. piše, da ve iz gotovega vira, da carja neso bili napali nihilisti, a je bil na lovi le po nesreči poškodovan. — Car se je preselil v Petrograd in nastanil se v Aničkovem dvorcu. — Ruski poslanik v Londonu baron Mahrenheim bil je poklican v Montreux k ministru unanjih zadev pl. Giersu. Zagotavlja se, da to nema nikake zveze z egiptovskim vprašanjem. Giers se je ves čas, ko je bival v Montreux, jako zanimival za državne dela, vsak dan je poslal dve šifrirani depeši v Petrograd.

Predsednik francoske kamore Brisson je 12. t. m. s posebnim nagovorom pozdravil zbornico, in poudarjal, da je dolžnost parlamenta varovati sedanjo generacijo pred britkimi skušnjami proteklosti in voditi jo skoz vse sedanje težave. Priporočal je spravljivost in spoštovanje do vseh mnenj. Pri letošnjih volitvah predsednika francoske kamore se je videlo, da se stranke že pripravljajo za novo volitev predsednika republike, če tudi čas Grevyjevega vladanja poteče še le čez pol drugo leto. Kot kandidati za to mesto imenujejo se zdaj Freycinet, Ferry in Brisson. Prvi je jako priljubljen sedanjemu predsedniku Grevyju, sicer je pa zgubil mnogo zupanja s svojo neodločnostjo v egiptovski politiki proti Angliji. Brisson bil bi najspodobnejši izmed njih, kajti on je veren republikanec sicer pa ne preveč strankarski, kar je vedno kazal, od kar je predsednik kamori; pa proti njemu hudo ruje sedanji ministerski predsednik Ferry. — Po oficijalnih poročilih zgubili so Francozi pri vzetji Saigona 334 muž, ne pa 2000, kakor so poročali angleški listi. Kitajci so baje zapustili Hong-Hoe in združili se v Bac-Ninghu, kjer se mislijo postaviti v bran. Bac-Ningh je dobro utrjen, kakor poroča „Impendant de Saigon“, dobro preskrbljen s Krupovimi topovi in živežem, ter branilo ga bode 15.000 dobro izurjenih vojakov. Vendar francoski admiral Coubet ne bode čakal podkrepitve, temveč misli poprej napasti Bac-Ningh. — Anglija baje skuša pregovoriti Kitajce, da naj priznajo fakta in ne zavirajo Francozov v Tonkingu.

Egiptovsko ministerstvo je baje odstopilo zato, ker je Baring zahteval, da mora ministerstvo ubogati, kar zapovedo Angleži, to pa nasprotuje ministerske odgovornosti. Nubar paša je neki prevzel sestavo novega kabineta samo s tem pogojem, da Anglija odstopi od zahtevanja, da se izprazni Sudan. Baring je to dovolil s tem pogojem, da se ne pošljejo več nove vojske tja. — Iz Kajire je že odpisano povelje, kakor javljajo najnovejša poročila, popustiti Chartum, zabiti topove in vse zaloge smodnika pometati v vodo. Najbrž se mislijo Egiptani pri Massuahu in Suakinu združiti svoje čete in tam se v bran postaviti proti daljšemu Mahdijemu prodiranju v Egipt. — Francozje se baje ne mislijo mešati v egiptovske zadeve, dokler ustava ne prestopi mej Sudana. — V Vatikauu se neki prizadevajo, da bi odvrnili vsako turško utikanje v Egipt, rajši bi baje videli celo vojno posredovanje Italije. V Sudanu je katoliški vikarijat za srednjo Afriko, drugi vikarijat je pa v Abesiniji. Ta dva bi pa bila v nevarnosti, ko bi Turčija jela posegati vmes.

Dopisi.

Iz Gorice 12. januarja. [Izv. dop.] Nerazumljiva nam je tukaj opazka „Slovenskega Naroda“, da je bil radi dopisa iz Gorice o semeniških razmerah zaplenjen. Še menj pa razumljivo, da je „Slovenskemu Narodu“, „Zvonu“ in „Kresu“ zabranjen pot v semenišče, čuda! čuda!

o novej knjigi Curcia: „Il Vaticano regio, tarlo superstite della chiesa cattolica“. Agenzia Stefani je prav v smislu italijanskega ministerstva raznašala rečene telegrame zlasti v francoske in nemške liste. Cerkevne liste je kar pretresla mrzlica, ki jih je še huje vila, ker je že naslov novej knjigi res zbadljiv — „tarlo“ = kupec, škodljivi mrčes v naših gozdih. Sledeča, obširna poročila o knjigi se že neso glasila tako hudo — in sedaj knjiga sama zanima vsakega mislečega izobraženega katoličana, ko hitro mu ni naglaven greh razpravljati izgubljeno posvetno oblast svetega očeta v Rimu. Utis knjige bil je določen po prvih brzojavnih poslanicah, nekaj dni pozneje sledečega poročila že ni prijavil vsak časopis, in mnogo čitateljev se vsled prvega utisa za nje še zmenilo ni. Njih sodba o knjigi je bila in je ostala določena po brzojavni poslanici. Ker se čitatelj dosta ne meni za sledeča pojasnila in obširne obravnave, temveč se da voditi le po kratkih telegramih, mora tudi razvitek današnjega časa le površno opazovati ter razvitek dandanašnje zgodovine le površno presojeti. Čitatelj se še spominja obravnav v zadnjih avstrijsko-ogerskih delegacijah. Grof Kalnoky je govoril o razmerah Avstrije

proti inostranskim državam — govoril je tudi o razmerji mej Avstrijo in mogočno Rusijo. O tem so telegrami švigali na vse strani. Moji prijatelji — celo oni pri tih maši — so iz kratkih, iz prekratkih telegramov sklepali, da se bode nedomoma, nemudoma začela vojska mej Avstrijo in Rusijo, — grof Kalnoky jo je očitno napovedal. Zaman sem jim ugovarjal, da se vojska tako hitro in brez vsega uzroka ne začenja, da počakajmo brzopisnega (stenografičnega) poročila ali zapisnika ministrovega govora, potem bomo še le sodili, ali je Kalnoky res Rusom napovedal vojsko. Pozneje so se prepričali o resnici mojih besed, če prav se neso mogli popolnem iznebiti prvega utisa, katerega je brzojavna poslanica na nje napravila. Umirila so jih še le Kalnokyjeva nova pojasnila.

Po vsem tem bode vsak čitatelj, nadejam se, znal presoditi, koliko velikanskega upliva imajo prej omenjene pisarne za brzojavne poslanice. Njih kratka poročila zanimajo vsakega, vsak je čita, vsak je ohrani v spominu, saj pač vsak čitatelj časopisov hoče izvedeti in vedeti najnovejše dogodke. One od raznih vlad in držav, pa tudi od raznih strank — zlasti od nevestnih borsijancev zavise kovačnice

brzojavnih poslanic z njimi delajo javno mnenje, pačijo naravno ljudsko mnenje ter o kakem imenitnem vprašanju za se pridobé narod, predno je ta začel spoznavati in trezno presojevati dotično stvar. Razumni čitatelj brzojavnih poslanic se ne bode dal premotiti, češ one kovačnice so nepristranske, češ vodijo jih le kupčijski oziri, ker dajo poslanice časopisom različnih, popolnem nasprotnih si strank.

Ti velikanski zavodi nikjer ne trpé prigleda ter bi najrajši prepovedali, da nobeden zasebnik nema pošiljati brzojavnih poročil. Kedar jim primanjkuje gradiva, posnemajo najbolj plitve državnozbornske govore in časopisne članke ter jih pošiljajo iz središča v razna mesta. Čitatelj se gotovo še spominja, kolikokrat se je že jedrnata „Politik“ v Pragi jezila nad takim počenjanjem c. kr. Correspondenzbureau a. Drugokrat pa je naš lačenberger pristransko in plitvo posnel važen, prevažen članek „Slovenskega Naroda“ ter ga je brzojavil v ustavoverske časopise v Beči. Po teh pristranskih in plitvih, popolnem napačnih posnetkih so oni Beški časopisi delali nam Slovencem sovražno javno mnenje mej Nemci ter po gostem iz njih snovali velikanske članke, sovražne napade na stiskani

V Gorici imamo c. kr. kmetijsko družbo, o kateri pa naši slovenski posestniki in kmetje malo ali nič ne vedo. Letnina tega društva znaša 4 gld., kar je nezaslišano in jedina v Avstriji v taki visokosti. Obravnave vršijo se jedino le v laškem jeziku, katerega dve dobri tretjini prebivalcev na Goriškem ne razume. Osrednji odbor je sedaj tako sestavljen, da ima skoro same laške zastopnike, mej temi več Goriških odvetnikov. Koliko more tako društvo kmetijstvu koristiti, posebno pa slovenskem kmetu, si vsak lahko misli. Ni čuda za tega delj, da je mej goriškimi Slovenci postala občna nevolja radi tega društva, da so začeli Slovenci resno zahtevati, naj se društvo tako prenaredi, da bo deželi in kmetu res koristno. Politično društvo „Sloga“ je vsled tega bilo primorano, zadevo preresetati ter pomoči iskati. V prihodnji seji, ki bo 17. januarja ob 11. uri zjutraj, obravnavala se bo tudi ta zadeva. Ako smo v splošnem mnenju našega ljudstva dobro poučeni, vzprejel se bo najhitreje v tej zadevi predlog, da se slavno ministerstvo naprosi, naj blagovoli upeljati takozvani deželni kulturni svet po vzgledu drugih dežel, n. pr. Tirolske, Česke, itd. Prav za prav bo „Sloga“ prosila ministerstvo, naj predloži deželnemu goriškemu zboru načrt postave za upeljavo kulturnega sveta, ker se taka družba more upeljati le po posebni deželni postavi.

Ako slavno ministerstvo prošnjo društva „Sloge“ usliši, koristilo bo s tem mnogo deželi.

Še nekaj pikantnega. V deželni hiši v Gorici obravnavale so se različne prošnje za državno podporo, da bi se popravile in dozidale nekatere prav potrebne cestne proge. Prošnje so bile tudi iz Gorice odposlane, radovedni smo pričakovali, kako bo ministertvu prošnje rešilo. A na jedenkrat poizvemo, da je dovolilo slavno ministerstvo le za Kobaridski Kot na osebno prošnjo našega državnega poslanca dr. Tonklija 3000 gld. za napravo ceste, ki pelje od državne ceste proti Brginju. Dotične prošnje tedaj neso prišle na Dunaj in so po potu zmrznile. Tedaj le po osebni prošnji viteza dr. Tonklija posrečilo se je, da je došla podpora okraju, kjer vsled pičlih pridelkov potreba že na vrata trka.

„Iz tega spoznamo“ opazuje zadnja „Soča“ v dopisu iz Kobaridskega Kota, „da ne bo še konec sveta: če tudi nam jedno solnce zaide in nam skrije svoj prijazni (?) obraz, izide nam drugo jutro pa drugo še lepše in prijetnejše solnčice, ki nas ne peče, ampak le prijetno ogreva za narod in večno pravico.“ Voilá tout!

Iz Dolenjevasi pri Ribnici 12. januarja. [Izvirni dop.] 9. tega meseca se je tukaj vršila lepa svečanost. Prišel je gospod župnik Josip Jaklič in nastopil svojo novo faro. Bil je lepo vzprejet. Ob poludne je šel občinski odbor njemu do stare cerkve naproti, tam ga je župan na čelu občinskega odbora sprejel. Ob 1/2 3. uri popoldne je streljanje z možnarji in zvonjenje vznavovalo, da pride nov gospod župnik. Na konci vasi pri slavoloku, kateri je bil kaj lepo napravljen z napisi na jedni strani: „Dobro došli!“ na drugi strani: „Pozdrav prečastitemu gospodu župniku!“ se je zbrala šolska mladež, ognjeglasno društvo z godbo in velikanska množica ljudi. Nagovorila je gospod župnika gospodičina Pauserjeva z ginljivimi besedami, ter mu podala lep šopek. Prav ginjen se blagi gospod zahvalil za lepi sprejem, ter potem stopal po vasi proti cerkvi

naš narod. Taki sovražni telegrami so se kovali in se še kujejo ter pošiljajo v Graške in zlasti Dunajske novine; vedno pritrjujejo, da so resnični posnetki merodajnih člankov slovenskih časopisov, ter našim političnim kolovodjem podtikajo Bog ve kake zločine in zločinske namere na državno ustavo in na nje branitelje — ustavoverske Nemce in nemškutarje. Prav na take zvijačnice in njih sleparske telegrame mislil je glasoviti Fouché z „les paroles sont failes, pour cacher nos penées.“ In taka sleparija se je kot čista resnica, kot goli dogodki urinila v merodajne Dunajske in druge nemške novine ter po teh v javno mnenje — nam Slovencem v največjo škodo. Sledečih obširnih in jasnih člankov slovenskih časopisov poslej mej Nemci za nemške novine nikdo ne prestavlja, nikdo ne čita, da bi se po njih napačno, ponarejeno javno mnenje popravilo, da bi se laž strastnega ali pa lačnega posiljatelja telegrama odkrila in resnica v pravej svetlobi pokazala. Pa dosta, dosta o telegramih in njih imenitnosti za časopisje.

(Dalje prih.)

pozdravljen od množice ljudstva, ki je iz bližnjih vasi skupaj prišla. Pred njim je stopala šolska mladež z gosp. učiteljem, za njim občinski odbor, godba in vrlo ognjeglasno društvo. Po hišah je bilo razobešenih veliko lepih narodnih zastav. Tudi iz zvonika vihrale so zastave. Vzprejem novega župnika bil je zares lep in preserčen in vstal nam bode v veselem spominu.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Mej onimi, ki so povodom električne razstave na Dunaji bili odlikovani, je tudi naš rojak in pisatelj slovenski g. dr. Josip Štefan. Dobil je red železne krone tretje vrste.

— (Pokojni M. Herman) imenoval je v svojej oporoki svojega dolgoletnega prijatelja g. Žitka, c. kr. profesorja v Ljubnem svojim glavnim dedičem.

— (Ljutomerski narodnjaki) nabrali so 12 gld. katero so poslali uredništvu „Miru“ na razpolaganje.

— (Umrla) je včeraj gospa Emilija Baumgartner-Trpinc, veleposestnica v Ljubljani, še le 34 let stara. — Včeraj umrl je tudi g. Josip Derbič, c. kr. vladni svetnik itd. bivši c. kr. okrajni glavar v Kranji.

— (Himen.) Gosp. dr. Jurij Hrašovec, odvetniški kandidat v Ljubljani, sin poznatega rodoljuba, g. Fr. Hrašovca, c. kr. okr. sodnika v Špitalu na Koroškem, ima danes v Celji poroko z gospico Lino Petriček-ovo, hčerjo znane domoljubne rodbine v Celji.

— (Z Notranjskega) nam piše prijatelj, ki je obrnil bil svoje peró „na adreso Edinosti“ v 2. številki našega lista: „Moja dobrohoteča kritika o „Edinosti“, ali bolje o gospodih, ki so slučajno zadnje čase pri sicer potrebnem in za svoj poklic vsega priporočila vrednem glasilu Slovencev Primorskih, vzbudila je odpor, ki sicer ni ovrget nobene mojih trditev, ali je vendar pokazal, da gospodje od „Edinosti“, ki se s takimi dopisi umiti hoté, ne mislijo se baš v grajanje zadevi poboljšati. Dokler mi pa vsaj svoje volje, poboljšati se in začeti pisati stvarno, dosledno, značajno, ne pojavijo, zastoj bi tudi bilo nadaljevati polemiko, ki bi vsaj od moje strani imela jedini smoter, ne samo rezati po narodnih ranah, nego tudi zdraviti jih. Tega se pa od Tržaške strani nadejati ni, zlasti sedaj, ko nam gospodje pri „Edinosti“ mislijo imponirati in strašiti nas — veste s kom? — z „Ljudskim Glasom!“ Torej nekoliko bolj resno in spodobno, gospoda moja! Istinič.“

— (Plesna zabava) preteklo soboto v Ljubljanskej Čitalnici bila je jako zabavna in elegantna. Plesalo je 26 parov.

— (Gosp. Kadilnik) prinesel je včeraj s šmarne gore prav lep šopek divjih cvetic.

— (Narodna biblioteka,) katero izdava brata Jovanovič v Pančevi, prinaša v svojem 74. zvezku povest „Stara slika, pripovedka Janka Krsnika. Prevod sa slovenačkoga.“ Ta narodna biblioteka podobna je Krajčevej, posamičen zvezek stane 16 kr.

— (Iz Ptujja) se nam piše: Naše Haloze so po leti zelo prijazne, po zimi pa znajo tudi nevarne biti, kar svedoči sledeči dogodjaji. Pretečeni četrtek peljal je kmet v Gruškovji polovnjak vina s parom volov. Ali ker je bila pot ledena, zdrzne se voz iz tira ter se zvrne v strahoviti jarek, ter potegne trdi naprežena vola kakor tudi voznika s saboj. Polovnjak je razpočil, jeden volov ostal je na mestu mrtev, drugi vol je tudi v kratkem poginil, ubogi voznik pa je do smrti razmesarjen in kakor čujem, ni nade, da bi okrevl. Pisu teh vrstic se domneva, da se za sploh za pota v Haloze nekaj premalo stori.

— (Iz gornje Radgone) dne 9. prosenca t. l. piše: Danes je poslopje gospoda Janeza Slana, v katerem tukajšnji knjigovodja gospod Karol Negovetič stanuje, pogorelo. — Posestnik trpi veliko, knjigovodja sicer manjšo, za njega tem bolj občutljivo škodo.

— (Tržaški Sokol.) Podpisanomu je čast pozvati V. G. na društvene zabave u salonu „Monte Verde“. I. Velik ples dne 26. januara 1884. II. Plesna krabuljna zabava dne 26. februara 1884. orkestar pod osobnim ravnanjem prof. Piccoli. Početak u 9. satih. Umoljava se, da gg. članovi dodju u Sokolskom, a ostala gospoda u črnem odielu. Za uvedenje gostovah neka se gg. članovi obrate na odbor u društvenom lokalu (via Coroneo. N. 23) u

obično doba, ili na g. Jakoba Klemenc. via S. Antonio N. 1., g. Ivana Valentića, via Nuova N. 39.

Odbor „Tržaškega Sokola“.

— (Poboj.) Zadnji četrtek zvečer so na Butanjevem pri Šent-Joštu trije bratje pobili hlapca jednega do smrti, drugega pa do velike škode. Zločince so postavili pod ključ pri Vrhniskem sodniku.

— (Včerajšnja predstava) profesorja Wunninga in Slovenca Zupana v steklenem salonu Ljubljanske Čitalnice ni bila tako obiskana, kakor bi zaslužila omenjena „čarovnika“. Prištevata se lahko umetnikom prve vrste. Vse točke programa so zanimive in videli smo marsikaj novega. Priredila bodeta baje še jedno predstavo in upamo, da bode boljše obiskana. Mislimo, da bi bilo tudi tu na mestu, domačina podpirati. —r.

— (Razpisani učiteljski službi.) Na jednorazrednici z Hotiči pri Litiji je razpisana služba učitelja. Plača 400 gld. in stanovanje. Na jednorazrednici v Žaljni služba učitelja s 1. dnem marca. Plača 400 gld. in stanovanje. Prošnje do konca t. m. na okr. šolski svet v Litiji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 14. januarja. Današnji oficijalni bulletin o bolezni cesarjevičinje Štefanije slove: Osepnice (varicelle) so v najlahnejšej obliki. Mrzlica je že prenehala. Splošen počutek nepremenjen. Zaradi tega se bulletini ne bodo več objavljali. — Jozefino Eder so danes deli v zapor.

Praga 14. januarja. Pri dopolnilni državnozbornski volitvi izmej veleposestva udeležili so se samo konservativci. Izvoljeni so: baron Dobrenski, Hugo Salm, rittmeister Dressler.

Razne vesti.

* (Strašen umor) prigodil se je v četrtek na Dunaji v menjalnici Henrika Eiserta. Ko je ob petih popoldne Eisert bil sam v svojej menjalnici, in je ravno kar prižgal luč in zagrnil okna, stopita dva moža v sobo, tretji pa je ostal v durih. Jeden je vprašal v dunajskem narečju, ako on more menjati rublje. Na pritrdilni odgovor posegel je v žep, vrgel Eisertu pesek v oči in udaril ga s sekuro. Eisert je tekel skoz zadnjo sobo na dvorišče, ropar tekel je za njim in udaril ga še trikrat s sekuro, jedenkrat ga pa sunil z nožem. Drugi morilec tekel je v stranski kabinet, kjer je 60letna učiteljica Karolina Baier ušla dva Eisertova dečka. Ropar je razdrobil jednemu dečku črepinjo in zavrtel mu je tilnik, da je takoj se zgrudil mrtev. Drugi deček je pa dobil več težkih udarcev. Potem sta se vrnila roparja v menjalnico in izpraznila odprto blagajnico. Nazadnje sta zbežala morila, ljudje so ju zasledovali, a odtegnila sta se jim. Oče in sin sta tako težko ranjena, da ni misliti, da bi okrevala. Dva zločince so že prljeli, tretjem so na sledu. Kaj poreko k temu oni židovski listi, ki kriče o surovosti, če se kje na Kranjskem fantje stepo, ali če napadejo koga hajduki kje na slovaškem jugu.

* (Kraljevič doktorjem promoviran.) Na gradu Nymphenburžkem bila je 2. t. m. promocija kraljeviča Ludovika Ferdinanda Bavarskega častnim doktorjem zdravilstva. Na jednoglasni sklep vseučilišča podala je deputacija pod vodstvom Pettenkoferja kraljeviču dotično diplomu za njegovo izvrstno disertacijo o „anatomiji jezika“. Iz nagovora Pettenkoferja moramo posebno naslednje besede poudarjati: „To delo bo uzbujalo začudenje. Znanost ne daje nikake prednosti rojstvu; strokovnjaki trdijo, da bi Vaše delo, ko bi bilo tudi brezimno izšlo, zelo visoko priznanje. Zato se je skazala kraljeviču največja čast, katero more dati fakulteta“. Kraljevič Ludovik je poleg Karola Feodora drugi „doktor“ v kraljevi rodovini. Rojen je 1859. leta v Madridu in je polkovnik à la suite drugega polka težke konjice in soprog infantinje Marije dela Paz, s katero se je poročil prošlo leto v Madridu.

* (Pajki ribolovci.) Profesor Berg v Buenos-Ayres, zasledil je, kakor Kosmos poroča, pajka, kateri se sem ter tja bavi z ribištvo. Na plitvih mestih mej skalami naprede dvekrilno ali lijaku podobno mrežo, v katero uganja po vodi plavajoče ribam podobne žabje ličinke in jih tako lovi. Da to dobro razume, kažejo mnoge v mreži viseče kože takih ličink.

* (Divje živali v Rusiji.) Kakor „Selski Vjestnik“ poroča bavi se v Permskej guberniji 6.000 lovec z lovom in pobijanjem zveri. V prošlem letu so uolili 265 medvedov, 575 volkov, 300 risov, 180 losov, 650 lisic, 1150 kun, 1700 hermelinov, 129.000 veveric, 39.000 zajcev, 129.000 parov jarebic, 27.000 druge leteče divjadi. Cene za ubite živali so bile sledeče: medved je veljal 3 — 12, volk 2 — 5, ris 4 — 12, lisica in kuna 2 — 7 rubljev, veverica 6 — 35, par jarebic 12 — 50, in par druge perutnine 20 — 150 kopek. Največ ubitih zveri prodaja se v Moskvo in Kazan, nekaj se jih pa tudi doma pojé.

Tuji:

dne 13. januarja.

Pri **Stoum**: Ladstetter z Dunaja. — Birmaun iz Gradca. — Watten iz Celja.

Pri **Malliet**: Deutscher, Schöttner z Dunaja. — Weniger iz Trsta.

Pri **južnem kolodvoru**: Gorup iz Gorice. — Müller iz Prage.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
12. jan.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	734-00 mm. 734-91 mm. 735-73 mm.	- 2-8° C + 2-8° C - 5-6° C	sl. jz. sl. vzh. brezv.	obl. d. jas. megla	0-00 mm. — —
13. jan.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	736-61 mm. 738-91 mm. 742-26 mm.	- 9-0° C + 1-7° C - 1-4° C	sl. szh. sl. szh. brezv.	megla d. jas. jas.	0-00 mm. — —

Srednja temperatura obeh dni je znašala - 1-9° in - 2-9°, za 0-5° nad in 0-3° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 12. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	20
Ječmen	4	71
Oves,	2	92
Ajda,	5	4
Proso,	5	20
Koruza,	5	40
Leča	9	—
Grah	9	50
Fižol	2	86
Krompir, 100 kilogramov	—	94
Maslo, kilogram	—	86
Mast,	—	60
Špeh frišen	—	74
" povojen,	—	85
Surovo maslo,	—	3
Jajca, jedno	—	8
Mleko, liter	—	60
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	54
Svinjsko	—	38
Koštrunovo	—	48
Kokoš	—	18
Golob	2	16
Seno, 100 kilogramov	1	96
Slama,	7	—
Drva, trda, 4 kv. metre	4	50
" mehka, "	—	—

Dunajska borza

dné 14. januarja t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	50 kr.
Srebrna renta	80	25
Zlata renta	100	35
5%, marčna renta	94	15
Akcije narodne banke	843	—
Kreditne akcije	302	30
London	121	10
Napol.	9	60 1/2
C. kr. cekini	5	71
Nemške marke	59	35
4%, državne srečke iz l. 1854	250 gld.	122
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168
4%, avstr. zlata renta, davka prosta	100	50
Ogrska zlata renta 6%	120	90
" " 4%	88	85
" papirna renta 5%	86	40
5%, štajerske zemljišč. od ez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	104	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	20

S tužnim srcem naznanjamo, da je naša preljuba hčerka

Felicita

danes zjutraj 1/4 na 1, po kratkej a mučnej bolezni, v šestem letu, svojo mlado dušico izdihnila.

Za blag spomin se prosi.

V Ljubljani, dne 14. januarja 1884.

Felicita Kokalj.

(35)

Fran Kokalj,

mest. učitelj.

Zahvala.

Nij mi mogoče vsakemu posameznemu se zahvaliti za mnogobrojne dokaze sočutja o bolezni, smrti in pri pogrebu mojega ljubljene sina

Maksa Miculinič-a,

zatorej storim to tem potu in izrekam pristrano zahvalo prečastitej duhovščini, vsem dragim prijateljem in znancem, posebno pa darovateljem toliko krasnih vencev s trakovi gg. nosilcem vencev in gg. natakarkjem, kateri so bili tako prijazni da so svetili, kakor sploh vsem kateri so se tako množestveno pogreba udeležili v svojem in v imenu vse svoje družine.

V Ljubljani, dne 13. januarja 1884.

Anton Miculinič,

(36)

gostilničar.

Št. 7847 de 1883.

(18-2)

Natečaj.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu poleg Vipave bode 1. maja leta 1884. izpraznjeno mesto pristava kot 2. učitelja proti obojestranski poletni odpovedi — z l-tno plačo 800 gld. in s prostim (naturalnim) stanovanščem, — kdor bi bil neoženjen. — Njegove dolžnosti so: poučevanje v naravoznanstvu, v splošnem kmetijstvu, v zemljemerstvu, knjigovodstvu, potem kontrola pri blagajnici in v gospodarstvu, računsko zapisovanje in sploh pisarniška opravila.

Prositelji za to službo naj svojo zmožnost dokažejo z absolutoriji kakkega višjega kmetijskega učnega zavoda ali s spričali o sposobnosti za poučevanje v naravoznanstvenih in kmetijskih strokah in s spričevali o službovanji v teh strokah. Dokazati imajo tudi svojo starost, avstrijsko državljanstvo in popolno zmožnost slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Prošnje naj se pošljejo

do konca februarja l. 1884.

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 6. januarja 1884.

Deželni glavar: Thurn.

Posojilnica v Celji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

VABILO

rednemu občnemu zboru,

kateri se bo vršil

v nedeljo v 27. dan januarja 1884. leta

ob 3. uri popoldne

v dvorani Celjske Čitalnice.

Računski sklep za tretje upravno leto 1883.

Denarni promet.

Dohodki	gld.	kr.	Stroški	gld.	kr.
Gotovine 1. januarja 1883	3.011	51	Inventar	53	74
Opravični deleži I. vrste 120 po 10 gld.	1.266	—	Konto „uradni stroški“	1.037	62
Opravični deleži II. vrste 66 po 1 gld.	—	—	Posojila društvenikom	56.461	86
Ustoppina	362	—	Izplačane hranilne uloge	31.925	89
Hranilnih ulog	64.165	02	Obresti za hranilne uloge	1.216	92
Vrtna posojila	14.550	71	Naloženi denar pri drugih zavodih	12.010	—
Obresti od posojil	8.202	18	Vrtna izposojila drugim zavodom	24.500	—
Izposojila zadruga	34.000	—	Obresti za izposojila drugim zavodom	1.086	61
Pri drugih zavodih naloženi denar se vzdigne	8.000	—	Izplačani deleži	280	—
Upravne doklade	840	05	Izplačane obresti za tiste	179	36
Posebna rezerva	491	48	Prehodni zneski	20	—
			Nagrade	112	82
			Davek za l. 1881, 1882 in 1883	275	81
			Za dobre namene	120	—
			Razni stroški	37	29
			Gotovine 31. decembra 1883	5.571	03
	134.888	95		134.888	95

Bilanca.

Aktiva	gld.	kr.	Pasiva	gld.	kr.
Inventar	413	74	Glavni deleži od 595 udov	6.100	—
Posojila 558 društvenikom	120.373	15	Opravični deleži od 595 udov	5.416	—
Zaostale obresti	46	44	Hranilnih ulog od 182 strank	90.756	88
Kaveja	300	—	Kapitalizirane obresti od hranilnih ulog	2.576	33
Naloženi denar pri drugih zavodih	4.010	—	Rezervni fond 1. jan. 1883	2.000	gld.
Obresti od tega	193	31	5% obresti za 1883. l.	100	—
Predplačane obresti od izposojil	181	64	ustoppine leta 1883	362	—
Gotovine 31. decembra 1883	5.571	03	Specijalni rezervni fond za zgube in dobička 1. januarja 1883	133 gld.	07 kr.
			5% obresti za 1883	6	65
			doneski leta 1883	491	48
			Neizplačana dividenda za l. 1881	631	20
			Za l. 1884 predplačane obresti	239	38
			Izposojila zadruga od drugih zavodov	19.000	—
			Neplačane obresti za izposojila	140	—
			20% se odpiše od vrednosti inventara	82	75
			Čisti dobiček	1.707	37
	131.089	31		131.089	31

Konto zgube in dobička.

Kredit	gld.	kr.	Debet	gld.	kr.
Prejete obresti	8.202	18	Izplačane obresti za hranilne uloge	1.216	92
Zaostale obresti	46	44	Kapitalizirane obresti hran. ulog	2.576	33
V l. 1882 za l. 1883 prejete obresti	679	86	Za l. 1884 predplačane obresti od posojil	1.977	40
Obresti od naloženega denarja	193	31	Obresti za izposojila drugim zavodom	1.086	61
Za upravne stroške	840	05	Uradni stroški	1.037	62
			Razni stroški	37	29
			Prehodni zneski	20	—
			Nagrade	20	—
			Za dobre namene	20	—
			Za inventar	53	74
			Davek	125	81
			Od inventara se odpiše 20%	82	75
			Čisti dobiček	1.707	37
	9.961	84		9.961	84

Celje, dné 11. januarja 1884.

Mihael Vošnjak l. r.,

ravnatelj.

Franc Janesch l. r., dr. Josip Sernec l. r., Lovro Baš l. r., dr. L. Filipič l. r., Franc Kapus l. r.,

(34)

odborniki.

Makso Veršek l. r.,

tajnik.